

Karinthy Frigyes: VISSZAKÉREM AZ ISKOLAPÉNZT

Beható vizsgálat után kiderült, hogy mindenből kifogytam. Előleget vettem fel egy leendő műre, és előleget vettem fel egy leendő előlegre, amit egy leendő mű előlegére előlegezni fognak majd. Előleget vettem fel arra a szoborra, amit majd csinálnak rólam, ha a mű halhatatlanná teszi nevem, és előleget vettem fel születendő gyermekem összegyűjtött műveire, azzal a megokolással, hogy egy ilyen kiváló ember gyermeke is biztosan lángész lesz, és hogy ezt tőlem örökli majd, de tekintve, hogy még nem született meg, most még engem illet a mű eladási joga - ki hallott már olyat, hogy az apa ne használhassa vagyonát azon a címen, hogy a gyermekének örökölnie kell tőle -, na né! várjon az a kölök.

Mindezeket az előlegeket elköltöttem. Mától számítva háromszázhuszonkét évre felvettem havi fizetésemet is, elköltöttem nyugdíjamat és díszsírhelyemet, amit a kerepesi temetőben kapok az utókortól.

Egy vas nélkül ültem a kávéházban. Ekkor odalépett Gárdos Andor gépészmérnök.

- Mondd, kérlek, hol van Pittsburg?

- Nem tudom.

- Nem tudod? Kérd vissza az iskolapénzt.

És eltűnt, és én meghökkenve neszelttem fel a szóra. Hopp, csak. Hm. Ejnye, ejnye.

Fél óra múlva ott voltam az egyetem kvesturájában. Kérem, L. geográfianárral szeretnék beszélni. Tessék, erre. Bemegyek, a tanár idegesen fogad.

- Mi tetszik?

- Kérem, szépen, nem tudom, hol van Pittsburg.

- Bánom is én. Nálam nincs. Mi vagyok én: lak- és címjegyzék?

- Pardon, tanár úr, az nem úgy van. Én itten tanultam földrajzot, engem itten a pénzemért megtanítottak, hogy hol van Pittsburg, és én nem tudom, hol van. Tehát rosszul tanítottak. Tehát kérem vissza az iskolapénzt. Tehát mi vagyok én? Magamnak is annyiba van.

A tanár pillanatig megkövülve meredt rám. Aztán megvakarta a fejét. Aztán az én fejemet vakarta meg.

- Nézze csak - mondta békülékenyen -, gondolkodjék. Biztosan tudja maga, csak elfelejtette.

Gondolkodtam, de nem jutott eszembe. Biztos a pénz - örvendeztem magamban.

- Nem tudom.

- Na, mondjon valamit... Akármit... Hátha... - mondta a tanár reménykedve.

Megint gondolkodtam, közben észrevettem, hogy a száját halkán mozgatja, és felém hajol.

- Pardon, tanár úr - szóltam erélyesen -, ne tessék súgni. Akkor nem gílt.

A tanár szégyenkezve sütötte le a szemét.

- Szóval nem tudom - folytattam erélyesen. - Kérem vissza az iskolapénzt.

- Kérem, erre nincs felhatalmazásom. Hanem majd le fog vizsgázni megint. Ebből még nem látom, hogy mit nem tud. Ettől még eleget tudhat. Rendes vizsgálatot ejtünk, és megállapítjuk, hogy mit nem tud.

Megköszöntem a felvilágosítást. A tanár kezét fogott velem, és szerencsét kívánt a vizsgához, amelynek határidejét három hétben állapította meg.

Most szorgalmasan készülök a vizsgára, egyúttal folyamodtam újabb érettségi irányában, valamint az elemi iskolai igazgatóságot is megkerestem kérelmemmel, hogy adják vissza az iskolapénzt. Ott azt felelték, hogy szabályszerűen felszerelt igazolvánnyal kell bizonyítanom, miszerint nem tudok írni. Barátaim, akiknek jelen humoreszkem első részét felolvastam, arra unszolnak, hogy egyszerűen küldjem be ezt, mert szerintük fenti követelmény e művem alapján feltétlenül megállapítható.